හඳයාගේ "යුද්ධය" සහ "ඉඩ"

හඳගම වැනි පුද්ගලයන් හෙට දිනයේ දී සිංහල මිනිසකු සිය දියණියන් සහ වැදූ මවු සමග සංසර්ගයේ යෙදෙන සිද්ධියක් අළලා ද චිත්‍රපටයක් නිර්මාණය කොට ජාත්‍යන්තර තරගයකට ඉදිරිපත් කරනු ඇත. යුද්ධයට සම්බන්ධ කිරීමට ඒ චරිතය යුද සෙබළෙකු කිරීමට තරම් ඔහු පසුබට නොවනු ඇත

අප මවු බිමේ දැනට පවත්නා 'යුද්ය' පාදක කොට ගෙන අශෝක හඳගම විසින් නිර්මාණය කරන ලද 'මෙ මගේ සඳයි' නමැති, පහත් ලිංගික දසුන්වලින් ගහණ චිත්‍රපටය, ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් ජාත්‍යන්තර තරගයකට ඉදිරිපත් කරන ලදුව, මා විසින් නරඹන්නට යෙදුණේ ඉන්දියාවේ නවදිල්ලි නුවර දී ය. මා ද ඇතුළු ව එය නැරඹූ සියලුම ශ්‍රී ලාංකික සිංහල, දෙමළ, සොහොයුරු සොහොයුරියන් ගේ දඩි පිළිකුල් සහ සලකිරීමට පාත්‍ර වූ ඒ චිත්‍රපටය සහ එහි තේමාව පැසසුමට ලක් කරමිනි. 'හදයාගේ හඳ' නමින් පසු ගිය සතියේ 'සිළුමිණ' පුවත්පතේ ලොවුන් මඩිල විජේනායගෙයි පල වූ ලිපිය කියවූ පසු මෙය ලිවීමට අදහස් කළෙමි.

'මේ මගේ සඳයි' චිත්‍රපටය අගයමින් ලියා ඇති ඉහත සඳහන් ලිපිය, එම චිත්‍රපටය නරඹා සිටීමේ ජනිත වූ පිළිකුලට යම්කිසි දුර්ගන්ධයක් ද මුසු කිරීමට සමත් වී ඇත. එලෙස ම ඒ ලිඛුමිකරු චිත්‍රපටය සාධාරණීකරණය කිරීමට ඉදිරිපත් කර ඇති ඔහු ගේ ම 'මනෝ විග්‍රහයෙන්' හඳගම ගේ 'චිත්ත සන්තානයේ' නියම ස්වභාවය ද අපට මනා සේ ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙයි.

මනෝ විද්‍යාඥ සිග්මන් ෆ්‍රොයිඩ් ට අනුව මනස කොටස් තුනකට බෙදෙන බව ද, එයින් ප්‍රාථමික කොටස වන 'ඉඩ' ප්‍රබලව ක්‍රියා කරන්නේ කුඩා දරුවන් තුළ බව ද, උදරුවන්ට සිය අවශ්‍යතාවන් සන්තර්පණය කර ගැනීමට තැනක් වේලාවක් නොමැති බව ද පවසන ලියුම්කරු, හඳගම පෙන්වන්නේ එ සේ ඒත්ත සන්තානයේ ඇති වන මේ ආවේගශීලී 'ඉඩ්' ගි ක්‍රියාකාරීත්වයට පමණක් නතු වූ මිනිසුන් ගැන යයි පෙන්වා දෙයි. තව ද, මෙම චිත්‍රපටය, ප්‍රාථමික අවශ්‍යතාවන් ගෙන් සන්තර්පණය වීමට පුලු පුලා බලා සිටින පාථර්ජන මිනිසකු ගැන පෙන්වන්නක් බැවින් එය මනෝ විද්‍යාත්මක විග්‍රහයක් යැයි පැසසීමට ද ලියුම්කරු පසුබට නොවෙයි.

සිග්මන් ෆ්‍රොයිඩ් දක්වන පරිදි 'ඉඩ්' ඔහයේ ප්‍රාථමික කොටස යි. එය ප්‍රබල ව ක්‍රියා කරන අවස්ථාවක් වන ළදරුවා කුසගින්නේ ඇණ වූ විට මවු දෙනත ඉල්ලන්නක් මෙන් තැන තොතැන නොබලා සිය අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ කර ගැනීමට ක්‍රියා කරයි. 'ඉඩ්' පාලනය වන්නේ තෘප්තිය සංසිඳවීමේ ප්‍රතිපත්තිය මත ය. එය සත්‍ය යකි. ඒ සේ ම කුඩා දරුවා ගේ මෙන්ම තිරසාර ගේ ද මනස වැඩී නැති බැවි අපි දනිමු. සුනඛයන් සහ ගවයන් තැන තොතැන නොබලා සිය අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගන්නා අන්දම අපි තිරතුරුව දකිමු. කරුණු එ සේ වුව ද, ළදරුවා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වැඩෙන විට ඔහු ට හෝවර ඇගෝවර, සත්‍ය අසත්‍ය, හොඳ නරක, ශිෂ්ට අශිෂ්ට යනාදී දෑ පිළිබඳව අවබෝධයක් ඇති වේ. ඔහු මාපිය, ගුරුවර, වැඩිහිටියන් වෙතින් සදාචාරය, සහෘත්වය, සාරධර්ම යනාදිය උගනී. එලෙස වැඩුණු දරුවා අන් පසු පිහාසය දනුණු විට දෙනෝදහස් මද මවු දෙනෙක් නො එල්ලෙයි. නැත තොතැන නොබලා මළ මුත්‍ර නො කරයි. තිරිසනුන් මෙන් මහපාර මැද සංසර්ගයේ නො යෙදෙයි. ඒ සේ වන්නේ සමාජ සාරධර්ම කෙරෙන් සහ ශිෂ්ට යැයි සම්මත සම්මුතීන් ගි අවබෝධය මගින් 'ඉඩ්' ගි ක්‍රියාකාරීත්වය පාලනය කිරීමට තරම් දියුණු වූ මිනසුන් ඔහු සතු ව ඇති හෙයිනි. ඔහු දැන් තිරිසනා ගෙන් වෙනස් වන්නේ එබැවිනි. එ සේ නම් ලියුම්කරු ගේ ම 'මනෝ විග්‍රහයට' අනුව හඳගම පෙන්වන්නේ අතෘප්තිකර ආශාවන් තැන තොතැන නොබලා සන්තර්පණය කිරීමට සැදී පැහැදී සිටින, 'ඉඩ්' ගි ක්‍රියාකාරීත්වය පාලනය කර ගැනීමට නොහැකි, තිරිසනුන් වන් මිනිස් සමූහයක් ගැන පමණක් නො වේ ද? එවන් "තිරිසන් මිනිසා" නිර්මාණය කිරීමට හඳගම තිබීන ලෙස තෝරාගෙන ඇත්තේ, වරෙක දිවි පරදු කොට සටන් වදින 'සිංහල' සෙබළා ය. තවත් වරෙක ආර්ය සංස්කෘතියෙන් පැවත එන, ලෝකික සැප සම්පත් අතහැර දමූ 'සිංහල' බෞද්ධ භික්ෂූවකි. තවත් වරෙක ගැමියා අහිමිවීමෙන් තැවෙන, විවිධ දුෂ්කරතා මැද දිවි ගෙවන "සිංහල" වැන්දඹු සෙබළ බිරියකි. බෞද්ධ භික්ෂුව ද ඇතුළු ව මුළු මහත් සිංහල ජනතාව ම ගැල්පුවට පත් කරමින්, 'විනය ගරුක සෙබළා ගේ පෞරුෂත්වයට ගරාමමින්, රටේ දවෙන ප්‍රශ්නයන් පාදක කොට ගෙන යැ යි එළි දක්වෙන මෙවන් නිර්මාණ සහ ඒවා සාධාරණීකරණය කිරීමට සැදී පැහැදී සිටින්නන් අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක් ද?

හඳගම වැනි පුද්ගලයන් හෙට දිනයේ දී සිංහල මිනිසකු සිය දියණියන් සහ වැදූ මවු සමග සංසර්ගයේ යෙදෙන සිද්ධියක් අළලා ද චිත්‍රපටයක් නිර්මාණය කොට ජාත්‍යන්තර තරගයකට ඉදිරිපත් කරනු ඇත. යුද්ධයට සම්බන්ධ කිරීමට ඒ චරිතය යුද සෙබළෙකු කිරීමට තරම් ඔහු පසුබට නොවනු ඇත. එලෙස ම, ලිංගික ආශාවන් සංසර්ජනය කිරීම වූ කලී මිනිසා ගේ මූලික අවශ්‍යතාවක් බව ද, යුද්යෙන් හෙම්බත් වූ ආර්ථික පරිහානියට පත් සමාජයක 'ඉඩ්' ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රබල යැ යි ද මනෝ විද්‍යාත්මක කෘතියක් යැ යි හැඳින්වීමට ද අත්තනායක වැන්නන් උත්සුක වනු ඇත. එවැන්නක් ඉදිරියේ දී සිදුවන තුරු අපි නිහඬව බලා සිටිය යුතු වෙමු ද?

ලිංගික ආශාවන් ගේ සන්තර්පණය, ආහාර, ජීරුය මේ මිනිසා ගේ මූලික අවශ්‍යතාවන් බව පවසන ලියුම්කරු, මිනිසුන් ගන්නා බව පවසන තැන තොතැන නොබලා සිය අවශ්‍යතාවන් පරිපූර්ණ කර ගැනීමට ක්‍රියා කරයි. 'ඉඩ්' පාලනය වන්නේ තෘප්තිය සංසිඳවීමේ ප්‍රතිපත්තිය මත ය. එය සත්‍ය යකි. එ සේ ම කුඩා දරුවා ගේ මෙන්ම තිරිසනා ගේ ද මනස වැඩී නැති බැවි අපි දනිමු. සුනඛයන් සහ ගවයන් තැන තොතැන නොබලා සිය අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගන්නා අන්දම අපි තිරතුරුව දකිමු. කරුණු එ සේ වුව ද, ළදරුවා ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වැඩෙන විට ඔහු ට හෝවර ඇගෝවර, සත්‍ය අසත්‍ය, හොඳ නරක, ශිෂ්ට අශිෂ්ට යනාදී දෑ පිළිබඳව අවබෝධයක් ඇති වේ. ඔහු මාපිය, ගුරුවර, වැඩිහිටියන් වෙතින් සදාචාරය, සහෘත්වය, සාරධර්ම යනාදිය උගනී. එලෙස වැඩුණු දරුවා අන් පසු පිහාසය දනුණු විට දෙනෝදහස් මද මවු දෙනෙක් නො එල්ලෙයි. නැත තොතැන නොබලා මළ මුත්‍ර නො කරයි. තිරිසනුන් මෙන් මහපාර මැද සංසර්ගයේ නො යෙදෙයි. ඒ සේ වන්නේ සමාජ සාරධර්ම කෙරෙන් සහ ශිෂ්ට යැයි සම්මත සම්මුතීන් ගි අවබෝධය

නිපද වූ චිත්‍රපටයන් සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා ඇඳ ගැනීමේත් ලියුම්කරු ගේ 'මනෝවිද්‍යා හදය' සේ ම 'බෞද්ධ ධර්මය' පිළිබඳ හදයේ තරම ද අපට පෙන්නුම් කරයි. තර්ක ගදය කෙබඳු ද යි මොහවට පසක් වෙයි.

අශෝක හඳගමට, ඔහු ගේ චිත්‍රපටයේ එක් දසුනකින් පෙන්වන පරිදි, ස්වකීය බිරිය ගේ උඩුකය පමණක් නො ව මුළු ශරීරය ම නිරුවත් කොට දක්වමින් හෝ නවත් දසුන්වලින් පෙන්වන පරිදි ගැහැනුන් මිනිසුන් බල්ලන් බළලුන් සේ පඳුරු ගානේ සංසර්ගයේ යෙදෙන අයුරු දක්වමින් හෝ සිය චිත්ත සන්තානයේ 'ඉඩ්' ගි ප්‍රකෘතිය තත්ත්වය ලොවට හඬගා කීමට කිසියම් අභිප්‍රායක් තිබිය හැකි ය. එහෙත් අද අපේ මානව භූමිය මුහුණ පා ඇති ජාතික ප්‍රශ්නයක් වන 'වර්තමාන යුද්ය' ඇඳ ගනිමින්, යුද වදින නිර්භීත සෙබළා, සෙබළ මැණිවරුන් පියවරුන් සහ සෙබළ බිරියන් ගේ ආත්ම ගෞරවය කෙලෙසන අයුරින් හා, එමගින් මවු බිමට නිගා දෙන අයුරින් ඔහුට හෝ වෙනත් කිසිවෙකුට හෝ මොහයබී නිර්මාණයක් කිරීමට නම් කිසිසේත් ම අභිප්‍රායක් නැති බැවි සිහිකර දීමට කිසි කාලය දන් එළඹ ඇතැයි සිතමි.

රුදුරු එල්.ටී.ටී.ඊ.ය අද ජාත්‍යන්තර මිටියෙන් මහා සේ සංවිධානය වී ඇත. ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනතාව නිරතුරුව ම සිංහලයන් ගේ තාඩන පීඩනවලට ලක් වන පිරිසක් බවත්, අතිංසක දෙමළ ජනතාව 'කුරුරු අණ' සිංහලයන් ගෙන් මෙරා ගැනීමට රැළම හැර වෙනත් විකල්පයක් නොමැති බවත්, පෙන්වන ඔවුහු, ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට වාචනික ලෙස කරුණු නිදර්ශන් කරමින් දිගුකාලීන දුෂ්ඨ කර්තව්‍යයක යෙදී සිටිති. එලෙස අනුකම්පාව ලබන බොහෝ රටවල එල්.ටී.ටී.ඊ සංවිධානය අද තම කාර්යාල පවත්වාගෙන යමින් අරමුදල් එකතු කිරීම, අවි ආයුධ මිල දී ගැනීම, යානිද ත්‍රස්තවාදී කටයුතුවල නිරත වෙයි. අප රට මුහුණ පා ඇති මෙවන් සැඟැසි ජාත්‍යන්තර තත්ත්වයක් යටතේ හඳගම චැත්තන් ලොවට පෙන්වන්නට සැරසෙන්නේ කුමක් ද? සිංහලයා යනු සාරධර්ම නොදන්නා සදාචාරයක් නොමැති අමන ජාතියක් බවත්, සෙබළා යනු නොහික්මුණු, විනයක් නැති ජවයෙකු බවත්, බෞද්ධ භික්ෂුව ස්ත්‍රී දූෂකයකු බවත්, සෙබළ බිරිය අනාගත ආර්ථික ස්ථාවරයට පමණක් සෙබළා ඒ විවාහ වන වෙසඟනක් බවත් ඒ මගින් දෙමළ තරුණියන් සෙබළා ගේ සහ හිතෛෂී ලිංගික සූරාකෑමට ලක්වූ අයුරින් ය. කරුණු එ සේ නමුත් හඳගම චැත්තන් ලොවට කියා උන්නාහ ගන්නේ කුමක් ද?

"මේ මගේ හඳයි" චිත්‍රපටයෙන් හඳගම පෙන්වා දෙන්නේ සිංහල සංස්කෘතිය යථාර්ථයක් ද? මේ චිත්‍රපටය අගයමින් ලියා ඇති ඉහත සඳහන් ලිපිය ලියූ ලියුම්කරු පවා චිත්‍රපටය එන චරිත කැබෑ ජීවිතයේ කිසි හඹුවක් නොවීමට පිළිවන් යැයි ද කියයි. එසේ නම්, අධ්‍යක්ෂවරයා ගේ මානසේ ආරෝපණය වූ එවන් මනඃකල්පිත චරිතවලින් රටක සංස්කෘතියක් විකෘති කොට ලොව ඉදිරියේ පිළිබිඹු කිරීමට කුත් කිරීම මොන තරම් සැගැසි ක්‍රියාවක් ද? චිත්‍රපටය තැරඹීමට එන්නේ අත්තනායකලා වැනි 'ඉඩ්' විකාරදැස්ස නො ව සාමාන්‍ය ජනතාව ය. මෙය තැරඹූ මගේ ඉන්දීය මිතුයන් හට අපේ සංස්කෘතිය මෙය නො වේ යැ යි පහද දීමට මට බොහෝ වැයෙන් දරන්නට සිදු විය. මෙය තැරඹූ සෙසු ලොව දහස් ගණන් ජනයා අප රට ගැන, සෙබළා ගැන, සිංහල කුල කාන්තාවන් ගැන තුමන විශ්වයන් සිත්හි මවා ගනු ඇත් ද? මගේ දැසට කඳුළක් නැඟෙනුයේ එ බැවිනි.

මීට දශක කීපයකට පෙර නිරගත වූ 'මදර් ඉන්දියා' නමැති චිත්‍රපටයෙන් යසඳාර මායිමේ ඉන්දීය සෙබළුන් වටුබිම බේරා ගැනීමට නිරතීතව සටන් කරන සහ රට වෙනුවෙන් දිවි පූදන ආකාරය යි. ඔවුන් ගේ බිරියන් ඔවුන් වෙනුවෙන් කැපවන, කඳුළු සලන සහ ඔවුන්ට දිරිදෙන ආකාරය යි. තරඹන්නන් සිතමාහලෙන් පිට වන්නේ තම මාතෘ භූමිය ගැන, සෙබළා ගැන දැඩි ගෞරවයක්, හක්තියක් සිත්හි දරාගෙන ය. රටක පවතින සංවේදී ජාතික ප්‍රශ්නයක් සෙබළ පුතා මව ඉදිරියේ බොහෝ විට තීරුවනින් හැසිරේ. එක් අවස්ථාවක දී සෙබළා ගේ ඒ මහදු මවට, පියා ලිංගික හැඟීම් ඉස්මතු කරවීමට උත්සාහ දරන දසුන් කෙතරම් තින්දින ද? වර්තමානයේ රටේ පවතින යුද්ධය අළලා යුද්ධයට සාපූර්ව ම දැසක වත සෙබළුතු ගේ මව සහ පියා සම්බන්ධ කොට එවන් ජවනිකාවක් ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ, තම කාමාශාවන් ඊසි සේ සන්තර්පණය කර ගත නො හැකි, ලිංගික අසහනයෙන් පෙළෙන, මානසික රෝගියකුට හැර වෙක කවරෙකුට ද?

මෑතක දී නිරගත වූ 'බෝඩර් කැමති ගින්දි' චිත්‍රපටයෙන් පෙන්වන්නේ යසඳාර මායිමේ ඉන්දීය සෙබළුන් වටුබිම බේරා ගැනීමට නිරතීතව සටන් කරන සහ රට වෙනුවෙන් දිවි පූදන ආකාරය යි. ඔවුන් ගේ බිරියන් ඔවුන් වෙනුවෙන් කැපවන, කඳුළු සලන සහ ඔවුන්ට දිරිදෙන ආකාරය යි. තරඹන්නන් සිතමාහලෙන් පිට වන්නේ තම මාතෘ භූමිය ගැන, සෙබළා ගැන දැඩි ගෞරවයක්, හක්තියක් සිත්හි දරාගෙන ය. රටක පවතින සංවේදී ජාතික ප්‍රශ්නයක් ඩාලයෙකුට ඇය ආරාධනා කරයි. කලාකරුවකු ලෙස ඔවුන් සිටින හඳගම, සිංහල කාන්තාවට පිළිබඳ ව, රටට සහ ලෝකයට දෙන මේ පණිවුඩය යථාර්ථයක් ද? විවාහ වී සිටින අතරේ පිට මිනිසුන් ගේ සිසාරා පතන ගැහැනුන් නැතිවිය කියන්නේ කවුරු ද? එහෙත්කම් ස්වාමී පුරුෂයා වෙනුවෙන්, පතා බෝධිපූජා පවත්වමින්, ඔහු ගේ ගෞරවය රකිමින්, දිවි දෙවෙනි කොට පතිවත ආරක්ෂා කරමින්, අන්තක විඩ ආරිය්‍යා සහ ගෘහස්ථ ගැටලු ඉවසිලිමත් නොසැලී තම දු පුතුන් සෝෂණය කරමින්, රණබිමේ දෙවෙනි බාට සතුකළ වත පරිදි දිවි ගෙවන දස දාහැ ගණන් සෙබළු කිරයන් ගැන මෙම අධ්‍යක්ෂවරුන් දන්නේ ම නැති සේ ය. එවන් උතුම් කාන්තාවන් ඔවුන් ගේ පවුල්වල හෝ සමීප මිතුරන් අතර හෝ නැත්නම් එය පුදුමේ විමට කරුණක් නො වේ. පුදුමේ නම් මේ චිත්‍රපටය ලංකාවේ තිරගත වූ පසුත් එහි අන්තර්ගතය පිළිබඳ බරපතල සංවාදයක් ඇති නොවීම ය.

ලොව යුද්ය ගැන කැරුණු සිනමා කෘතීන් ගැන අපි තොතෙකුත් අසා තබා ඇත්තෙමු. එවන් සාර්ථක නිර්මාණයන් කළ සැම දෙනෙකු ම පාහේ ඒවා බිහි කිරීමට ප්‍රථම අදල යුද්ය ගැන ගැඹුරින් හදරා කි. ඒ ඒ ස්ථානවලට ගොස් පෞද්ගලිකව ම අත්දකිමි ලබා එ සේ ගොස් සිටිය දී සතුරු ප්‍රහාරවලට අසු වී මිය ගිය කලාකරුවන් ගැන ද අපි අසා ඇත්තෙමු. අප කලාකරුවන් යුද්ය අළලා නිර්මාණ කරන්නේ කිසි යුද්ධියට ගොස් එහි අත්දකිම් ලබා ගත යුතු ය. සෙබළා විඳින අපහසුතා, දුක, මුහුණපාන රාජකාරී සහ පෞද්ගලික ගැටලු, පිළිබඳ ව හැදෑරිය යුතු ය. හඳගම මහතා ද සතුරු පෙනෙන තෙක් මානයේ ඉදි වූ බංකරයක අපේ සෙබළුන් රාජකාරී කරන ආකාරය දන්නේ නම්, වැසි කාලයේ බුරුසත්තු තුළ වතුර රැඳී තුබූ මුණු ඇඟිලි සහිත ව, තීරු ඇදුම් පවා සෝදූ වේලා ගැනීමට නොහැකි ව, වාහන මඟින් එරම් තේතු කොට ගෙන, නිසි වේලාවට ආහාර පවා ගැනීමට නොහැකි ව සිටිය දීත්, නොපිරිහෙලා සිය රාජකාරීන් කරන අන්දම සිඟැසින් දුටුවා නම්, දන්මන්තණයකදු සේ ඇසිරෙන මානුෂික හැඟීම් විරහිත, ලිංගික හැඟීම් පමණක් උතුරා ගිය මනඃකල්පිත, සෙබළකු, ගේ චරිතයක් ඔහු ගේ චිත්‍රපටයේ ඇතුළත් නොකරනු ඇත. සෙබළා යනු 'ඉඩ්' ක්‍රියාකාරීත්වයට පමණක් නතු වූ මිනිසෙකු නොව මනස උස්සා ගිය දින දෙක මතුසුරුයක් කොටසක් බැව් ඔහුට ඒවිව ප්‍රත්‍යක්ෂ වනු ඇත. එවන් මනුස්සයන් ගේ චරිත වෙස්වළා වඩවන, ඔවුන් ගේ බිරියන් ගේ ආත්ම ගෞරවය රැකදෙන නිර්මාණ ඔහු අතින් එපිට මිහිවනු ඇත. එවන් අධ්‍යක්ෂවරුන් සහ ඔවුන්ට හිතැති සැබෑ විවාරකයන් ඔතු නිර්මාණ සඳහා යුද බිමට පැමිණෙන්නේ කවර දා උණුසුම් අයුරින් ඔවුන් පිළිගැනීමට අප සුදානම් යි.

රියර් අද්මිරාල් සරත් විරසේකර,
නාවික කඳවුර, කන්කසන්තුරය